№ 115. Środa 20. Maja 1857. Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Pod firmą: „Bureau zur Verbreitung gemeinnütziger Zwecke in Lüneburg, Koenigreich Hanower“ (Bióro ku rozszerzaniu pożytecznych ogółowi spraw w Lüneburgu, królestwie Hanowerskiem), pojawiają się od niejakiegoś czasu w rozmaitych dziennikach ogłoszenia tajemniczych środków, pożytecznych wynalazków i zakładów, z zapewnieniem, że można dowiedzieć się o nich za frankowanemi listami. Mianowicie podawało to bióro kilkakrotnie (tak między innemi w dzienniku *Weserzeitung* z roku 1856 nr. 4061) następujące ogłoszenie: „Za królewskiem pozwoleniem“. „Ofiarowanie kapitału“. „Jakim sposobem można w każdem miejscu, nietracąc ani jednego talara — reńskiego — franka — krajcara — grosza i bez poświęcenia znacznego kapitału, w przedsiębierstwie opartem na dostatecznej gwarancyi, w którem także damy mogą brać udział, uzyskać w ciągu kilku miesięcy 40- do 60.000 talarów i więcej. Bliższe szczegóły, jako też gwarancya zwierzchności w tej mierze — dotąd znane tylko bogatym i zamożnym osobom — mogą być listownie udzielone każdemu, ktokolwiek zgłosi się o to frankowym listem do „Bióra ku rozszerzaniu pożytecznych ogółowi spraw w Lüneburgu, królestwie Hanowerskiem.“ Uwaga: By zapobiedz wszelkim mniemaniom w sposób publiczny, uważa podpisane bióro za rzecz potrzebną oznajmić niniejszem, że anons: „Ofiarowanie kapitału“ niściąga się wcale do zakazanych loteryi klasycznych lub na promesy.“

Jak kolwiek zdaje się to być nie do uwierzenia, znalazła przecież ta spekulacya, oparta na łatwowierności ludzkiej, nadzwyczajne powodzenie, i wiele ludzi niestety musiało opłacić swoją łatwowierność. Im znaczniejszą jednak jest liczba oszukanych i im szkodliwszą stała się ta spekulacya, tem pożądańszą też będzie rzeczą, rozgłosić ile możności jak najwięcej wyjaśnione zasięganiem w nowszych czasach wiadomości u władz zagranicznych postępowanie pisarza Bartels, który pod tą wspaniałą firmą prowadził dotąd to wielce korzystne rzemiosło, a w czem niestety wspierały go pewne dzienniki ogłaszaniem jego zwodniczych anonsów.

Jak tylko bowiem uda się kto do wspomnionego bióra, by dowiedzieć się o środek, za pomocą którego można bez trudu i pracy przyjść w krótkim czasie do majątku, otrzymuje od Bartelsa odpowiedź, że po nadesłaniu 5 zr. m. k. zostanie mu odkryta tajemnica. Gdy nadeszle żądaną sumę, radzi mu Bartels kupić los badeński lub innej jakiej pożyczki państwa i ofiaruje się zarazem przysłać taki los za nadesłaniem ceny. Jeśli potem użala się zawiedziony, że go oszukano, pocieszają go zapewnieniem, że bióro wcale go nie oszukało, gdyż dopełniło ściśle tego, co przyrzekło w swoim anonsie.

Tę przestrogę podaje się niniejszem do wiadomości publicznej.

Lwów, 18. maja 1857.

Sprawy krajowe.

(Zaraza na bydło.)

Lwów, 17. maja. Według wykazów urzędowych z pierwszej połowy tego miesiąca o zarazie bydła w Lwowskim okręgu administracyjnym pojawił się księgosusz w ostatnich czasach jeszcze w Ferdynandówce pod Stawczanami w obwodzie Lwowskim, w Uhersku i Bereżnicy w Stryjskim, i w Grąziowy, Stebniku i Michałowicach w Samborskim, ogółem więc w sześciu miejscach. Wygasła zaś zaraza w szesnastu miejscach obwodu Stryjskiego mianowicie: w Turzy Wielkiej, w Bajłowie, Ilemnie, Bratkowcach, Rozdole, Strzałkowie, Gelsendorfie, Wierzchni, Grabowcach, Hołobutowie, Zawadowie, Hanowcach, Polanicy, Rudzie, Międzyrzycach i w Niniowie dolnym; dalej w sześciu miejscach obwodu Samborskiego, mianowicie: w Koszarkach, Bolechowcach, Dereżycach, w Monasterze Derezyckim, w Martynopolu i Bronicy; w sześciu miejscach obwodu Saneckiego, mianowicie: w Stefkowie, Łobożewie, Polanczyku, w Dzwiniaczu dolnym, w Huzelach i Weremieniu, nakoniec w Stankowcach obwodu Brzeżańskiego.

Pozostało więc jeszcze 44 miejsc dotkniętych zarazą, mianowicie jedno w Stanisławowskim, jedno w Brzeżańskim, dwa w Lwowskim, 22 w Stryjskim, 15 w Samborskim, jedno w Przemyskim i dwa w Sanockim. Ale w 35 miejscach z wykazanych 44 ustawała już zaraza według ostatnich raportów, zaś w 9ciu pozostających było tylko 36 sztuk chorego bydła. W porównaniu więc z drugą połową przeszłego miesiąca zmniejszył się wykazany stan chorego bydła w liczbie 132 o 96 sztuk. Widoczne więc jest polepszenie. — W pomienionych 44 miejscach liczących 20.225 sztuk bydła rogatego w 144 oborach, zapadło na zarazę 870 sztuk: z tych 122 wyzdrowiało, 647 padło, 65 dobito.

(Sprostowanie korespondencyi z Podhajec.)

Brzeżany. Korespondencya z Podhajec do *Czasu* nr. 84 z dnia 12, z. m zawiera między innemi także i to niedokładne doniesienie, jakoby obecnie nieprawnie odwlekano wydawanie nagród za ubite zwierzęta drapieżne; gdyż dawniej odwożono ubitego wilka do urzędu obwodowego i zaraz odbierano nagrodę, teraz zaś sprawa taka musi iść przez urząd pośredniczy, co za sobą koniecznie pociąga zwłokę, a częstokroć uchylenie pretensyi do nagrody; oprócz tego powiedziano w owej korespondencyi, że do podobnej nagrody tylko chłop ma prawo.

Możemy na to odpowiedzieć szanownemu korespondentowi, że jego doniesienia w obydwóch względach są mylne. Sprawa względem wydania nagrody w zdarzonym wypadku tak teraz jak i dawniej nieszła nigdy bespośrednio do władzy obwodowej; musiała bowiem dawniej zawsze przechodzić przez zwierzchność miejscową (Dominium), a obecnie idzie przez urząd powiatowy, który stanął na miejscu byłych zwierzchności miejscowych. Ztąd wynika, że sprawa wydania nagrody przy teraźniejszem urządzeniu bynajmniej niedoznaje większej zwłoki, aniżeli w czasach dawniejszych.

Co do twierdzenia, jakoby tylko chłopu przysłużało prawo ubiegania się o nagrodę, odsyłamy szanownego korespondenta do Cyrkularza z dnia 10. lipca 1788, z którego ku swemu zaspokojeniu przekonać się może, że „*każdy*, ktokolwiek starego lub młodego niedźwiedzia albo wilka przystawi do urzędu, otrzyma prawną nagrodę.“ Do podobnych nagród ma przeto każdy bez różnicy stanu prawo, jakoż te nagrody rzeczywiście wydają się każdemu bez różnicy stanu.

(Pobyt Ich Mość Cesarstwa w stolicy węgierskiej. — Nowiny Dworu. — Akt łaski Cesarskiej. — Rocznica urodzin księcia Meternicha. — Mianowanie. — Rozdawanie nagrody na wystawie. — Fregata „Nowara“.)

Wiedeń, 17. maja. Gazeta wiedeńska ogłasza następującą depeszę telegraficzną c. k. jeneralnego gubernium w Budzie do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych.

„**Buda**, 16. maja. Przed południem zajmował się J. M. Cesarz wyłącznie tylko sprawami państwa.

Jego c. k. Apost. Mość przyjmował dziś dwóch wysłańców księcia serbskiego, tudzież baszę z Belgradu jako wysłańca Sułtana, i zaprosił ich do stołu cesarskiego, jak niemniej i większą liczbę członków deputacyi, która przybyła tu z Województwa i z Banatu dla złożenia hołdu Jch Mość Cesarstwu. Najdostojniejszej Arcyksiężniczce *Gizeli* znacznie się już polepszyło, a Arcyksiężniczka *Zofia* ma się także nieco już lepiej.“

Z Pesztu piszą z 15. maja: Donieśienia o zdrowiu JJ. cesarzew. MM. najdostojniejszych Arcyksiężniczek *Zofii* i *Gizeli* są dość pomyślne. Konwulsye u Arcyksiężniczki *Gizeli* nie powtórzyły się już i w ciągu dnia dzisiejszego.

Jej Mość Cesarzowa przepędziła także i dzień wczorajszy w swych apartamentach, i tylko samym już wieczorem wybrał się dwór cesarski wraz z asystencyą na przyjazdkę do gaju peszteńskiego.

J. M. Cesarz raczył w ciągu poranku dzisiejszego oglądać kilka zakładów wojskowych w Peszcie, a między innemi koszary Valero, c. k. wojskowy urząd okrętowy, składy wojskowego oddziału od pociągów i gmach tak zwany „Neugebaeude.“ — W gmachu tym lustrował J. M. Cesarz szkołę artyleryi, egzaminował wychowańców z rozmaitych przedmiotów i w końcu raczył przyglądać się i gimnastycznym ćwiczeniom wychowańców, którym powiodło się zjednać sobie pochwałę najwyższą.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 9. maja r. b. darować najłaskawiej węgierskiemu instytutowi w Budzie zalegającą jeszcze kwotę 2.000 złr. z zaliczki skarbowej danej roku 1850.

JO. książę Metternich dał 14go b. m. w wilię 84. rocznicy swych urodzin wielką ucztę, na którą zaproszono JJ. EEx. ministrów i ciała dyplomatyczne. We środę zaś odwiedził go J. królewicz. M. książę Karol pruski.

— Minister sprawiedliwości mianował oficyała lwowskiego sądu krajowego, *Jana Sternberg Stojałowskiego*, ingrosistą galicyjskiej tabuli krajowej.

— Wieczorna gazeta wiedeńska z 16. b. m. donosi: Wczoraj po południu o godzinie 3. rozdawano nagrody wystawy na przyozdobionym świetnie w kwiaty i chorągwie placu w Augarten pod prezydencyą Jego Cesarzew. Mości najdostojniejszego Arcyksięcia Franciszka Karola. W tym zamiarze urządzono na terasie otaczającej ogród przepyszny namiot, z którego szczytu powiewała chorągiew cesarska, i Jego Cesarzew. Mość w towarzystwie Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych barona Bacha, Ich Mości książąt Liechtensteina i Lobkowicza, i otoczony gronem dygnitarzy, komitetem wystawy, reprezentantami towarzystw agronomicznych z prowincyi i t. d. odprawił ten solenny akt w obec zgromadzonej bardzo licznie publiczności. Uroczystość rozpoczęła się oznajmieniem drugiego prezydenta komitetu, barona Hohenbruck, że sąd przysięgłych w uznaniu znakomitych zasług prezydenta księcia Schwarzenberga i c. k. radcy ministeryalnego pana Karola Kleyle około towarzystwa ku podźwignieniu gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Austryi przyznał godnym tym reprezentantom towarzystwa wielki złoty medal zasługi. Gdy wspomnieni panowie otrzymali z rąk Jego Cesarzew. Mości przyznane medale, rozpoczęło się rozdawanie nagród w oddziele leśnictwa, i pierwsze z tych nagród dostały się książętom Liechtenstein i Schwarzenberg i baronowi Sina. Rozdawanie 424 medalów trwało aż do godziny 7ej, tak że niebyło nawet czasu na odczytanie premiów za bydło i drób jako też zaszczytnych świadectw; i akt ten nastręczał kilka wielce zajmujących widoków, jak np. nadanie premiów dwom kobietom (pani Betty Schmidt za obuwie z płótna i pewnej hodownicze bydła z wyższej Austryi) i przeważna reprezentacya Slawonii i Kroacyi przy rozdawaniu premiów, co tem bardziej wpadło w oczy, że dwaj uczestnicy wystawy z tych koronnych krajów odbierali zbiorowo wszystkie nagrody przyznane swoim krajowcom.

— Z listu prywatnego z Korfu, z 11. maja, dowiadujemy się, że paropływ „Lucia“ opuścił fregatę „Nowara“ 9. b. m. na wysokości Palermu, i że za kilka dni spodziewano się zawinąć do Gibraltaru. Cała podróż dotąd szła jak najpomyślniej.

Wykaz szczegółowy dochodów i rozchodów państwa w roku skarbowym 1856 w porównaniu z r. 1855.

(Dokończenie.)

	złote reńskie	
7. Ministeryum skarbu:		
Kierunek naczelny	1,266.259	1,140.186
Szkoły górnicze i leśnicze	86.733	56.773
Dyrekcye i prokuratorye skarbowe .	6,296.579	5,654.789
Straż skarbowa	7,467.563	6,945.414
Kasy główne i krajowe	830.395	812.121
Urzędy i inspektoraty podatkowe . .	4,673.968	4,490.826
Urzędy katastralne i podatku gruntowego	2,563.881	2.346.464
Inne władze skarbowe	517.351	664.770
Różne inne wydatki	4,494.831	3,589.862
Razem . .	28,197.555	25,751.205
8. Ministeryum sprawiedliwości:		
Naczelny kierunek, tudzież najwyższa izba sądowa i kasacyjna . . .	698.726	703.988
Wymiar sprawiedliwości w krajach koronnych	14,726.695	14,662.158
Razem . .	15,425.421	15,366.146
9. Ministeryum spraw duchownych i oświecenia:		
Naczelny kierunek	242.043	250.468
Inspektorowie szkół	185.017	153.011
Zakłady religijne	527.025	525.989
Zakłady szkolne	527.025.	525.989
Zakłady naukowe	1,722.519	1,567.626
Akademia umiejętności we Włoszech .	30.858	26.197
Akademia sztuk pięknych	155.394	117.687
Fundusze i dopłaty do zakładów szkolnych i pobożnych	605.165	539.006
Razem . .	5,276.025	5,306.880
10. Ministeryum handlu, rękodzieł i budowli publicznych:		
Naczelny kierunek	705.769	769.032
Centralna władza morska, konsulaty i urzęda portowe	804.124	790.068
Władze budownicze	2,012.486	1,918.677
Drogi	12,921.694	10,383.892
Budowle wodne	4,849.135	3,325.760
Wsparcie dla „Lloyda“	1,043.333	750.000
Razem . .	22,336.541	17,987.429
11. Naczelna komenda armii:		
Utrzymanie armii w kraju łącznie z wydatkami pokrytemi przez własne dochody wojskowe	106,534.934	110,665.530
Koszta wojska w twierdzach związku niemieckiego	1,914.000	1,820.000
Do budowy i utrzymania twierdz związku niemieckiego	302.062	802.332
Pensye wojskowe i procenta od kamer	944.562	1,032.853
Razem . .	109,695.558	114,320.715
12. Naczelna władza policyjna:		
Naczelny kierunek i nadzwyczajne wydatki służby	652.368	666.570
Bezpieczeństwo publiczne	3,008.998	6,079.000
Żandarmerya	7,234.803	8,708.121
Razem . .	10,897.169	10,453.691
13. Władze kontrolujące:		
Naczelny kierunek	163.270	139.827
Izby naczelne obrachunkowe	1,867.158	1,749.029
Izby obrachunkowe w krajach koron.	1,984.975	1,907.342
Razem . .	4,015.403	3,796.198
14. Wydatki na potrzeby długu państwa:		
Procenta od długu państwa w m. k. i w walucie wiedeń. opłacane (wyjąwszy należytości funduszowi umorzenia)	72,548.465	60,387.918
Procenta od długu bieżącego	3.552.052	4,444.383
Wygrane na loteryi	1,908.319	2,446.802
Dotacya funduszu umorzenia po potrąceniu zakupna obligacyi	1,921.606	2,042.235
Procenta od papierów publicznych w posiadaniu skarbu będących . . .	8,102.208	8,086.194
Razem . .	88,032.650	77,407.532
B. Wydatki nadzwyczajne	14,138.279	101,810.513
Ogół wszystkich wydatków państwa .	335,515.943	402,686.182
Ogół wszystkich dochodów państwa .	273,162.276	263,786.885
Niedobór	62,353.667	138,899.297

Hiszpania.

(Depesza z 12. maja.)

Depesza telegraficzna z **Madrytu** z 12. maja donosi: „Komisya kongresu do ułożenia adresu odpowiedzi na mowę od tronu składa się ze stronników gabinetu. — Espartero zapowiedział senatowi 11. b. m. swoje wystąpienie. — Księztwo Montpensier zabawią tylko krótki czas w Madrycie, a potem odjeżdżają do Anglii.“

Anglia.

(Uroczystość urodzin Królowy. — Sprawy w izbach z d. 12. — Rosya wyprawia misye osobną do Chin.)

Londyn, 13. maja. Urzędowa *London Gazette* oznajmia, że uroczystość urodzin Królowy obchodzić się będzie 25. maja. Jej Mość Królowa Wiktorya urodziła się 24. maja i w istocie niewiadomo dotąd, dlaczego tę uroczystość odkładano zawsze na dnie następujące. Dalej donosi dziennik urzędowy mianowanie pana W. Stevensona gubernatorem i naczelnym komendantem kolonii Mauritius.

Na wczorajszem posiedzeniu *Izby wyższej* oznajmił lord *kanclerz*, że drugie odczytanie bilu względem rozwodów małżeńskich zaproponuje we wtorek na przyszły tydzień. Wniosek *Earla Carnarvon* względem rozpoznania procesu zatrucia w Kantonie został przyjęty.

W *Izbie niższej* zapowiedział *S. J. Trelawny* bil względem zniesienia podatków kościelnych. Mr. *Wyld* pytał prezydenta ministrów, czy rząd angielski zamyśla wyprawić eskadrę na wybrzeża Nowej Granady ku ochronie praw angielskich. Lord *Palmerston* odpowiedział, że rząd angielski ustawił już lub zamyśla ustawić eskadry po obu stronach wybrzeża centralnej Ameryki. Potem wyjaśnił Izbie w krótkości ostatnie wypadki na międzymorzu Panamy i oznajmił, że rząd angielski rozpoczął już w tej mierze układy z rządem Stanów zjednoczonych i spodziewa się jak najpomyślniej załatwić tę sprawę wielce ważną nietylko dla poddanych Anglii ale także i innych narodów, które mają stosunki u międzymorza Panamy. W końcu oświadczył prezydent ministrów, że bil względem przysięgi parlamentarnej przedłoży Izbie na przyszły piątek. *Locke King* otrzymał przyzwolenie wnieść bil, który radzi znieść postanowienie, że prawo zasiadania w parlamencie zawisło od wykazania pewnego majątku (property qualification). Lord *Palmerston* wyraził nadzieję, że King odroczy dyskusyę nad tym bilem do przyszłej sesyi.

Dziennik *Globe* pisze: „W Kronsztadzie uzbrajają teraz fregatę i korwetę, które mają odpłynąć na wody chińskie. Jak słychać,

ma się udać na pokładzie tej fregaty nadzwyczajny poseł rosyjski w szczególnej misyi do Cesarza państwa niebieskiego.“

Francya.

(Nowiny dworu. — Traktat z Rosyą zapowiedziany. — Przedłużenie sesyi ciała prawodawczego. — Towarzystwa kolei żelaznych. — Król bawarski przyjechał. — Doniesienia z nad Senegalu.)

Paryż, 13. maja. Cesarz otrzymał własnoręczny list Cesarza Alexandra z podziękowaniem za świetne przyjęcie, jakie brat jego znalazł we Francyi. Także projekt traktatu między Rosyą i Francyą został przedłożony Cesarzowi do rozpoznania. Postanowienia jego mają być tak pomyślne, że ratyfikacya może w kilku dniach nastąpi i nic już niestoi na przeszkodzie stanowczemu uznaniu traktatu.

Monitor zawiera dziś obszerny raport z Berlina z 9. maja o podróży księcia Napoleona i jego przyjęciu w pruskiej stolicy i u dworu.

Dekretem cesarskim została sesya prawodawcza przedłużona do 28. maja. — Minister hrabia Walewski oświadczył wczoraj kilku zagranicznym ambasadorom, że z końcem tego tygodnia oczekuje instrukcyi z Berlina i Berny, które hrabiemu Hatzfeldt i dr. Kern dozwolą podpisać konkluzyjny protokół konferencyi neuenburgskiej.

Ciało prawodawcze przyjęło wczoraj bez opozycyi oczekiwaną oddawna ustawę względem znaków fabrycznych. Z wielu ważnych spraw, które ciało prawodawcze ma załatwić jeszcze przed zamknięciem sesyi, zasługuje przedewszystkiem na wzmiankę projekt względem połączenia wielkich kolei centralnych i lugduńskiej z koleją śródziemnego morza. To połączenie zredukuje 6 towarzystw (1. wielkiej kolei centralnej, 2. kolei orleańskiej, 3. parysko lugduńskiej, 4. lugduńsko-genewskiej, 5. z Lugdunu do śródziemnego morza, a 6. kolei do Orsay) na dwa tak, że koleje francuskie będą na przyszłość połączone w ośmiu tylko towarzystwach. Zresztą niekończy się jeszcze na tem pierwszem połączeniu, gdyż pracują już gorliwie nad tem, by ośm tych towarzystw zredukować na cztery tylko: północnej, południowej, wschodniej i zachodniej kolei. Tej redukcyi spodziewają się już na przyszłe lato.

Z Marsylii donoszą z 13. maja: „Król bawarski Maxymilian przybył tu dziś po południu o godzinie 2. fregatą neapolitańską. — Król zachowuje najściślejsze incognito i towarzyszy mu tylko adjutant Króla neapolitańskiego, jenerał Roberti. Fregata miała 14. b. m. opuścić zatokę Marsylii.“

Kapitan artyleryi Bonnet, adjutant gubernatora Faidherbe, przedsiębrał z końcem lutego wyprawę na M'Pal (w Senegalu), która jak najlepiej się powiodła; wydano mu z Eli i Pekio bez oporu 50 ludzi nieprzyjaźnych Francuzom.

Niemce.

(Nowiny dworu berlińskiego. — Pobyt księcia Napoleona. — Ograniczenie czynności towarzystw agronomicznych.)

Staats. Anz. donosi: **Berlin,** 12go maja. Król Jego Mość wyprawiał wczoraj o 11. godzinie rano w przytomności Jego cesarzewicz. Mości księcia Napoleona i książąt królewskich w letnim ogrodzie w Poczdamie nad tamtejszą załogą wielki przegląd, któremu się Jej Mość Królowa i księżniczka przypatrywały z okien z zamku. Potem było w królewskim zamku śniadanie, poczem Jego cesarzew. Mość Napoleon zwiedził królewskie ogrody i zamki w około Poczdamu, a o godzinie szóstej powrócił osobnym pociągiem koleją żelazną do Berlina. O dziesiątej godzinie wieczór byli Jch król. Mości i Jego ces. Mość książę Napoleon na balu u francuskiego posła margrabi Moustier, zkąd o $11^1/_2$ godzinie powrócili do Charlottenburgu.

Dnia 13. udadzą się J. M. Król, Jego ces. Mość książę Napoleon, Jch królewicz. M. M. książę Prus, książę Albrecht, książę Fryderyk Karol i t. d. do Poczdamu, na popisy tamtejszego wojska. Jego ces. Mość książę Napoleon, zamyśla jak słychać, opuścić dwór królewski jutro albo w piątek.

Onegdajsze *soirée* w hotelu ambasadora francuskiego na cześć księcia Napoleona należało bezprzecznie do npjświetniejszych w tej porze roku. Jch Mości Król i Królowa przybyli o 10tej godzinie i bawili do północy. Wszyscy książęta i księżniczki królewskiego domu byli także obecni. Prócz ciała dyplomatycznego, naczelników rządu i jeneralicyi, byli także prezydenci obu Izb sejmowych, książę z Raciborza, książę Hohenlohe, książę Sułkowski i hrabia Taczanowski, z którymi Jego ces. Mość książę bardzo często rozmawiał. Po pierwszy raz wystąpił książę z wielkim orderem czarnego orła, który otrzymał w niedzielę w Charlottenburgu. Festyn zakończył się po godzinie drugiej. Jak słychać, opuści książę we czwartek Berlin i pojedzie najprzód do Drezdna.

Poznań, 9. maja. Według doniesienia *Gazety poznańskiej* oznajmił landrat w Wrześni stowarzyszeniom agronomicznym w obwodach Śrzody i Wrześni, „że naczelny prezydent uznał za rzecz potrzebną nie pozwolić im nadal wyprawiać gonitwy publiczne i wystawy agronomiczne ani też rozdawaniu nagród czyli premiów.“

Jak nadmienia *Gazeta poznańska* wyszło to rozporządzenie dlatego, że skład rzeczonego stowarzyszenia w założycielach i uczestnikach swych nie zawiera pożądanej gwarancyi, iż się stowarzyszenie tylko agronomicznemi zamiarami zajmuje.

Szwecya.

(Słabość Króla. — Zastępstwo powołane.)

Wychodzący w **Kopenhadze** dziennik *Faedrelandet* pisze w numerze swoim z 12. maja:

„Listy prywatne z Sztokholmu przyniosły zasmucającą wiadomość, że Jego Mość Król Oskar zasłabł tak niebezpiecznie z zbytniego natężenia, że lekarze zalecili Jego król. Mości wstrzymywać się od wszelkich prac rządowych i wyjechać na wieś. Do wczoraj (11go) spodziewano się, że Król wyjedzie do Drottingholm. Wicekról Norwegii został z tej przyczyny powołany do Sztokholmu i oczekują ustanowienia tymczasowego rządu. — Ponieważ słabość Króla przez dłuższy czas trwała i musiano przeto zaniechać kilka posiedzeń rady państwa, tedy łatwo pojąć, że niektóre z projektów, przyrzeczonych w mowie od tronu przy otworzeniu sejmu, niezostały jeszcze predłożone.“

Z dzienników sztokholmskich donoszą o słabości króla tylko urzędowy dziennik *Posttidning* i *Aftonbladet*. Pierwszy z nich pisze w półurzędowej części:

„Jego Mość Król przejeżdżał się w ciągu tygodnia kilkakrotnie w zwierzyńcu królewskim.“

Aftonbladet zaś powiada: „Słychać, że Jego Mość Król z polecenia lekarzy, zamyśla dla polepszenia nadwątlonego znacznie zdrowia zamienić pobyt w mieście na zdrowsze powietrze wiejskie, i wyjechać w przyszły poniedziałek do pałacu wiejskiego w Drottingholm.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 17go maja. Wczoraj wieczór renta 3% 69.45. — W. książę Konstanty odjechał do Creuzot. *Monitor* podaje wiadomość z Konstantynopola z d. 26. z. m., że traktat persko-angielski ratyfikowany został dnia 14go kwietnia w Teheranie a dnia 17go odesłany do Bagdadu.

Londyn, 15. maja, zrana. Paropływ „Fulton“ przywiózł do Southampton wiadomości z Nowego-Yorku z 2. maja. Uzbrojone zostały trzy fregaty amerykańskie, które mają odpłynąć na wody chińskie.

Carpentier przybył do Anglii i będzie sprowadzony do Paryża. Jak donosi dziennik *Times*, zawiesił komendant korpusu expedycyjnego w Persyi kroki nieprzyjacielskie.

Drezno, 16. maja. *Dresdner Journal* donosi: Książę Napoleon otrzymał order korony rautowej; we wtorek odjedzie z powrotem do Paryża. Wielkie mocarstwa niemieckie otrzymawszy odpowiedź gabinetu duńskiego odroczyły przedłożenie projektu sejmowi związkowemu.

Berlin, 16. maja. *Staatsanzeiger* ogłasza z rozkazu królewskiego wiadomość o zaręczynach księcia Fryderyka Wilhelma pruskiego z królewną angielską.

Wenecya, 16. maja. Telegraficzne depesze z Ankony donoszą, że Jego Świątobliwość Papież przed 5. czerwca nie zjedzie do Bononii.

Turyn, 15. maja. *Gazzeta piemontese* ogłasza dekret królewski, mocą którego ministeryum finansów upoważnione jest wydać 5,200.000 lire na fortyfikacye Alessandryi. Przygotowują się festyny na przyjęcie Cesarzowy rosyjskiej. Na jej cześć iluminowano kopułę Watykanu.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 19. maja. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 150 wołów, których w 7 stadach po 10 do 40 sztuk z Lesienic, Poluchowa, Dawidowa i Żółkwi na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 144 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 300℔ mięsa i 40℔ łoju 61r.; sztuka zaś, którą szacowano na 420℔ mięsa i 70℔ łoju, kosztowała 90r. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 19. maja.		gotówką zlr.	gotówką kr.	towarem zlr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	46	4	49
Dukat cesarski	„ „	4	49	4	52
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	19	8	22
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	37	1	38
Talar pruski	„ „	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	30	83	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	79	12	79	40
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	—	84	33

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 16. maja.			w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto $83^3/_8$ $^1/_2$	$83^7/_{16}$
detto pożyczki narod.	5%	„ $84^{11}/_{16}$ $^7/_8$ 85	$84^7/_8$
Pożyczka z losami z r. 1834		„ —	—
detto detto z r. 1854		„ $110^3/_4$	$110^3/_4$
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . .	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—
detto galicyijskie i węgierskie .	5%	$79^1/_2$ $80^1/_2$ $^5/_8$	$80^1/_8$
Akcye bankowe		1005 1007	1006
Akcye austr. Instyt. kredyt. handlu i przemysłu na 500 złr. (30% wpłacone)		241 $242^3/_4$	242
Akcye c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel. państwa na 200 złr. czyli 500 franków		—	—
detto na 130 złr. czyli 325 frank.		$287^1/_4$ $^3/_4$	$287^1/_2$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.		2175 $2187^1/_2$	2180
Akcye kolei Cesarzowy Elż. na 200 złr. . .		$201^1/_4$ $^3/_8$	$201^1/_4$
Akcye południowo-półn. niem. kolei komunikacyjnej na 200 złr.		$214^3/_4$	$214^3/_4$

	za sto	w przecięciu
Akcye lomb. wen. kolei żel. na 192 złr. . . .	256 $256\frac{1}{2}$	256
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	578 570	574
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	$422\frac{1}{2}$ $421\frac{1}{4}$	$421\frac{7}{8}$

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 16. maja.		w przecięciu.
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$105\frac{1}{4}$ 105	105 uso. 3 m.
Berlin za 100 tal. prus.	—	— 2 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$104\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$	$104\frac{1}{8}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	121	121 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$77\frac{1}{8}$	$77\frac{1}{8}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10-12 11	10—$11\frac{1}{2}$ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$104\frac{3}{8}$ $\frac{1}{8}$	$104\frac{1}{4}$ 2 m
Marsylia za 300 franków	$121\frac{5}{8}$	$121\frac{5}{8}$ 2 m.
Paryż za 300 franków	—	— 2 m.
	$121\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$	$121\frac{3}{4}$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	$266\frac{1}{2}$	$266\frac{1}{2}$ 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	465	465 T. S.
Cesarskie dukaty	$7\frac{5}{8}$	$7\frac{5}{8}$ Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 19. maja.

Oblig. długu państwa 5% $83\frac{1}{4}$; $4\frac{1}{2}$ $73\frac{3}{16}$; 4% —; 4% z r. 1850 —; 3% —; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. 335; z r. 1839 $138\frac{7}{8}$. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1002. Akcye kolei półn. 2110. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 566. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — zlr.

Amsterdam l. 2 m. 87. Augsburg $105\frac{3}{8}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $104\frac{3}{8}$ 2 m. Hamburg $77\frac{1}{4}$ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10—$12\frac{1}{2}$. 2 m. Medyolan —. Marsylia $121\frac{3}{4}$. Paryż 122. Bukareszt 265. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 8. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. $80\frac{1}{4}$; innych krajów koron. —. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 —. Pożyczka narodowa $84\frac{3}{4}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 286 fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $236\frac{1}{2}$. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej $201\frac{1}{2}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. maja.

PP. Czajkowski Hipolit, z Dydiatycz. — Guczkowski Kajet., z Nowego Miasta. — Jarosławski Grzegorz, z Pustomyt. — Lewicki Karol, z Rosyi. — Łodyński Hier., z Milatyna. — Ribarsch Ignacy, c. k. kapitan, z Brzeżan. — Rozwadowski Wiktor, z Babina. — Smarzewski Nik., z Artasowa. — Urbański Rudolf, z Dobrosina. — Witosławski Jan, z Liska.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. maja.

Hrabia Golejewski Adam, do Hryniowiec. — Abancourt Xawery, do Dublan. — Bogdanowicz Robert, do Litatyna. — Gałkowski Michał, do Stanisławowa. — Korzeniowski Alex., do Machnowa. — Dr. Kube Rud. c. k. lekarz obwod., do Żółkwi. — Nahujowski Jan, do Stryja. — Przybysławski Wład., do Ilnicza. — Rojewski Konst., do Łubianek. — Stanek Józef, do Wiszenki. — Turczyński Emeryk, do Uherzec. — Ujejski Zdzisław, do Wasilkowiec. — Wojczyński Alfred, do Tuligłów. — Wiktor Tadeusz, do Świrza. — Wiśniewski Henryk, do Dobrzan.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'''				
7. god. zrana	326.94	+ 7.8°	70.2	połud.-wsch. sł.	pochmurno
2. god. popoł.	327.01	+ 13.2°	54.4	południowy „	„
10. god. wiecz.	326.54	+ 9.0°	76.0	„ „	„

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w kwietniu 1857.

Średni stan barometru był 324.'''598 miary paryskiej przy temperaturze 0.

Najwyższy 329.'''54 dnia 19. wieczór.

Najniższy 320.'''47 dnia 24 zrana.

Największa chwiejność wynosiła przeto 9.'''07.

Średnia temperatura była + 7.°63 R.

Najwyższa + 19.°2 dnia 17. w południe.

Najniższa — 1.°0 dnia 25. zrana.

Największa zmiana była przeto 20.°2.

Średnia wilgoć powietrza wynosiła 78.33 pr. C.

Największa 98.4 dnia 30. zrana.

Najmniejsza 33.8 dnia 17. w południe.

Największa chwiejność wynosiła przeto 64 pr. C.

Całkiem pogodnych dni niebyło żadnego, mało pochmurnych 9, mocno pochmurnych 15, całkiem posępnych 6, mgła była w 6 dniach, mróz w 1, szroń w 2, łyskanie się w 1 dniu.

Deszcz i śnieg padał w 15 dniach, a w dwóch sam śnieg, wysokość atmosferycznego osadu wynosiła 36'''67, wysokość spadłego śniegu 21.'''

Panujący wiatr był zachodni, w ogóle słaby.

Z porównania tego miesiąca z kwietniem 1856 wynikają następujące różnice: średni stan barometru był tego roku 0'''. 298 niższy; średnia temperatura powietrza 0.°22 wyższą; średnia wilgoć powietrza o 13.50 pr. C. większa; średni kierunek wiatru więcej z zachodu, następnie 2 dni całkiem pogodnych i 4 mało pochmurnych mniej, 4 mocno pochmurnych i 2 całkiem posępnych więcej; mgła 2 dni więcej, a mróz o 5 dni mniej. Śnieżnych dni było o 1 mniej, ale dni dżdżystych było o 7 więcej; wysokość atmosferycznego osadu 24.'''83 a wysokość śniegu o 1''' większa.

TEATR.

Dziś: Komedya polska: **„Ulicznik paryski."**

Jutro: Opera niemiecka: **„Hugenotten."**

KRONIKA.

Przedwczoraj doniesiono znowu jeden wypadek kradzieży z rozbojem. W pierwszej dzielnicy miasta pod nr. 713 ośmielił się złodziej wyważyć drzwi do kramu z chlebem Salomei Z., zabrał chleb i co z ruchomości zastał; wprawdzie nie wynosiło to wszystko więcej nad 12 złr., ale taka śmiałość obostrzyła nadzor miejsc odleglejszych.

Dniem poźniej za rogatką żołkiewską wydarzył się podobny przypadek. Złodziej wysadził w nocy okno w domu pod nr. 117 i wykradł w izbie Mendla Sch. w drobnych pieniądzach, banknotach i rzeczach na 70 złr. Śladu po nim jeszcze nie odkryto; ale na Hołosku znaleziono na cmentarzu rozbity kuferek zielony, a w nim różne kobiece stroiki. Przypadkiem postrzeg'a to Maryanna K. służąca u Benjamina Gr. i dała znać do urzędu.

Z pod nr. 306 w czwartej dzielnicy przyniosła do urzędu Salomea Wottawa 1 złr. 43 kr. i dwa listy opieczętowane, które jakiś chłop pijany u niej na szynku zgubił. — Zaś Barbara Grzybowska zpod nr. 237 w mieście złożyła w urzędzie policyi List zastawny na 100 złr., który jej mąż znalazł. Właściciel listu nie omieszkał poczciwym ludziom wypłacić przepisane znaleźne. — Jużto znaleźnego dopomina się zawsze prostactwo; i wczoraj Wasyl Onyszko, najemnik, przynosząc do policyi szpilkę nasadzaną perełkami, którę pod Ś. Jurem znalazł, dodał: „proszę mi dać znaleźnego."

Mimo surowości kary, trudno furmanów nauczyć ostrożności, i znowu musiano przyaresztować Stefana Jaj furmana z Lisowic, że Żyda przejechał.

+ W drukarni „Czasu" w Krakowie wyszła w tym roku broszura pod tytułem: „Rozbiór chemiczny dwóch nowych zdrojów wody mineralnej Szczawnickiej Jod i Brom zawierającej, uskuteczniony przez A. Alexandrowicza Mag. farm. etc." O tem dziełku czytamy w „Czasie" nr. 111. w części literacko-artystycznej następujące uwagi:

„Znana skuteczność wód Szczawnickich czyniła je szerokosłynnemi, a świeżo odkryte dwa źródła w temże miejscu są dobroczynnym i nieocenionym skarbem dla naszej krainy; winniśmy wdzięczność szanownym i wielce uzdolnionemu chemikowi p. Alexandrowiczowi za rozbiór tychże źródeł uskuteczniony z wielką skrupulatnością i dokładnością. Ten tylko ocenić potrafi tę pracę, kto zna dokładnie mozolny sposób chemicznego rozbioru w celu determinowania jakości i ilości składowych. Woda zdroju Waleryi najpodobniejszą jest do wody Emskiej — tej ostatniej analizę mamy z roku 1851 przez Dra. R. Freseniusa. Różni się głównie od Emskiej tem, że nieposiada siarkanu sodu i potażu (w zdrojach Józefa i Magdaleny dawniej analizowanych przez p. Torosiewicza znajduje się siarkan sodu), chlorku sodu ma dwa razy tyle, zaś daleko więcej zawiera dwuwęglanu sodu 22,82 (Kesselbrunn: 15,19, Kraenchen 14,83), także więcej dwuwęglanu nied. żelaza 0,15 (Kesselbr. 0,02, Kraenchen 0,01), równie więcej jodu i bromu, gdyż w Emskiej tylko ślad nieoznaczony ilością. Pięć źródeł szczawnickich, których pierwiastki dziś dokładnie znane i ocenione, otwierają szerokie pole do działań lekarskich, zastąpią wiele wód zagranicznych dokładnie, a nawet od niektórych wyższemi się okazują. — Powietrze czyste górskie i obfitość tychże źródeł są wielką także zaletą, gdy często przy zdrojach zagranicznych dostaje się wodę z mułem. To im rokuje szczęsną i kwitnącą przyszłość, a w miarę zwiększonego uczęszczania administracya, która dziś stara się o uprzyjemnienia pobytu gościom, dołożyła jak wiemy starania do amelioracyi i pomnożenia wszystkiego co potrzebne jest dla wygody chorych."

— Jak roku zeszłego tak i teraz nakazał gubernator krajowy JO. książę Schwarzenberg, fml., polowanie na wilki, które w siedmiogrodzkiem miejscu kąpielowem Zaizon i w okolicy poczyniły wielkie szkody w bydle. Na ostatniem polowaniu, które się odbyło 30 kwietnia r. b., był i sam książę obecny. Nagnano 8 wilków, z których 4 postrzelono (jednego położył z fuzyi sam książę), 3 padło na miejscu, a jeden wilk mocno skaleczony uszedł w krzaki.

W Kronsztadzie zapowiedziano na dzień 5. b. m. polowanie na wilki i niedźwiedzie, które odbyć się miało w okolicy miasta.

Rozmaitości nr. 20.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.